

ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ: КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ

МАТЕРІАЛИ

XLIII Міжнародної
науково-методичної конференції

(м. Полтава, 14–15 листопада 2018 року)

Полтава
2018

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНА СПІЛКА СПОЖИВЧИХ ТОВАРИСТВ УКРАЇНИ
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)

**ЯКІСТЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ:
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД
У ПІДГОТОВЦІ СУЧАСНОГО
ФАХІВЦЯ**

МАТЕРІАЛИ

XLIII Міжнародної науково-методичної конференції

(м. Полтава, 14–15 листопада 2018 року)

Полтава
ПУЕТ
2019

Програмний комітет

Голова: *О. О. Нестуля*, д. і. н., професор, ректор ПУЕТ.

Члени програмного комітету:

С. М. Лебедєва, д. е. н., професор, ректор Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації;
Е. Б. Аймагамбетов, д. е. н., професор, ректор Карагандинського економічного університету Казспоживспілки;
М. М. Шарітов, д. е. н., професор, ректор Таджикиського державного університету комерції;
Н. Алєєва, д. філол. н., професор, ректор Бакінського слов'янського університету;
Л. П. Шавга, д. е. н., професор, ректор Кооперативно-торгового університету Молдови.

Організаційний комітет

Н. С. Педченко, голова, д. е. н., професор, перший проректор ПУЕТ;
Н. І. Озюї, заступник голови, к. е. н., доцент, начальник науково-методичного центру управління якістю діяльності ПУЕТ.

Члени організаційного комітету:

С. В. Гаркуша, д. т. н., професор, проректор з наукової роботи;
Н. В. Герман, доцент, директор науково-навчального центру;
Ю. В. Іванов, к. е. н., доцент, директор Інституту заочно-дистанційного навчання;
С. І. Нестуля, к. і. н., доцент, директор Навчально-наукового Інституту лідерства;
Г. О. Бірта, д. с.-г. н., професор, завідувач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи;
Н. М. Бобух, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу;
Н. В. Карпенко, д. е. н., професор, завідувач кафедри маркетингу;
В. А. Кулик, д. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту;
В. В. Карцева, д. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи;
Г. П. Скляр, д. е. н., професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу;
Г. П. Хомич, д. т. н., професор, завідувач кафедри харчових технологій та ресторанного господарства;
Л. М. Шимановська-Діанич, д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту;
О. В. Шкурупій, д. е. н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки;
В. О. Назаренко, к. т. н., доцент, провідний науковий співробітник науково-методичного центру управління якістю діяльності;
А. С. Горбенко, методист науково-методичного центру управління якістю діяльності;
В. П. Захарченко, методист першої категорії науково-методичного центру управління якістю діяльності;
М. М. Іващенко, директор навчально-наукового інформаційного центру;
О. А. Іващенко, директор департаменту маркетингу;
Л. М. Діденко, директор ЦІЗОП.

Якість вищої освіти: компетентнісний підхід у підготовці Я44 сучасного фахівця : матеріали XLIII Міжнародної науково-методичної конференції (м. Полтава, 14–15 листопада 2018 року). – Полтава : ПУЕТ, 2019. – 328 с.

ISBN 978-966-184-332-4

У матеріалах конференції розглянуто досвід використання інтерактивних технологій у формуванні сучасних компетенцій майбутніх фахівців, удосконалення інтегрованих навчальних планів і програм навчальних дисциплін, оптимізації теоретичної та практичної підготовки студентів, розвитку компетентностей науково-педагогічних працівників.

Розраховано на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів закладів вищої освіти.

УДК 378.014.61(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

виявитися неконкурентоспроможною. Вони прагнуть знати про перспективи освіти, набутої в тому чи іншому ВНЗ, тобто ще до вступу до нього. Роботодавці ж не хочуть, а часто й не можуть втрачати час і гроші на з'ясування здібностей кандидата, після прийому на роботу. Вони воліли б з'ясувати можливості випускника ВНЗ до того, як той почне виконувати свої посадові обов'язки.

За таких умов якості освіти починають визначати шляхом рейтингування ВНЗ.

Перед вищою професійною освітою в Україні, як бачимо, стоять дуже складні завдання. Лише забезпечивши високу якість освітніх послуг, можна бути впевненими у виконанні вищою освітою своєї місії, створенні нею умов для розвитку людського потенціалу країни.

Список використаних джерел

1. Клячко Т. Массовое высшее образование: потери и приобретения [Електронний ресурс] / Т. Клячко. – Режим доступу: <http://www.demoscope.r/weekly/2009/0375/index.php>. – Назва з екрана.
2. Гнибіденко І. Ф. Ринок освітніх послуг і ринок праці: взаємодія і вплив на професійне навчання та профорієнтацію населення України [Електронний ресурс] / І. Ф. Гнибіденко // Ринок праці та зайнятість населення. – 2008. – № 3.
3. Розанова Н. Вузы в XXI веке: вызов со стороны исследовательской работы / Н. Розанова, Е. Савицкая // Вопр. экономики. – 2006. – № 7. – С. 118–128.

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТНОГО НАВЧАННЯ

О. В. Кириченко, ст. викладач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи;

З. П. Рачинська, ст. викладач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

У сучасному світі проектне навчання не є чимось новим. Надання студентам можливості реалізації проектів, що є прикла-

дами ситуацій з реального життя, розвиває їхні знання і вміння. Навчання, що засноване на виконанні проєктів, має на меті за рахунок набуття практичних навичок та досвіду підготувати студентів, що не бояться помилятися, висловлювати свою власну думку, аналізувати проблему, розглядаючи її під різними кутами зору.

У загальному виділяють наступні характеристики проєктного навчання:

- орієнтування студентів на проблемних питаннях, вирішення яких вимагає певних досліджень;
- студенти повинні не тільки знати матеріал, а й розуміти його і вміти застосовувати;
- на перший план виходять критичне мислення, комунікація, робота в команді, креативність, творчість;
- обов'язковим є зворотній зв'язок, аналіз проєкту;
- уміння студентів представляти проєкт, процес дослідження і результати;
- формування вибору студента під час реалізації проєктів.

Звичайно це не вичерпний перелік, проєкти можуть сильно відрізнятись один від одного, однак їх об'єднує необхідність продукування результатів, що до цього не були ніде оприлюднені.

Під час використання проєктного навчання для студентів спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, освітньої програми Експертиза та митна справа необхідно розуміти, що вирішення проблемних завдань проєкту не є результатом вивчення однієї навчальної дисципліни.

З досвіду роботи митних брокерів, декларантів можна сказати, що кожне митне оформлення переміщення товарів, транспортних засобів через митний кордон України у обраному режимі є унікальним неповторним проєктом з множиною варіантів рішення та очікуваних результатів.

Для вирішення завдань такого проєкту студенти повинні ставити безліч запитань; здійснювати пошук ресурсів, що можуть містити інформацію для генерування відповідей; використовувати засоби, що застосовуються спеціалістами у реальному світі; вміти розпізнавати перешкоди та усувати їх; об'єктивно оцінювати проєкт, результати проєкту, свою роботу.

Застосування проектів під час навчання також розкриває перспективи на етапі пошуку місця працевлаштування. Усе більше роботодавців орієнтуються не на студентів, що навчаються за традиційними технологіями, а на молодь, що готова вирішувати проблеми у будь-якій запропонованій сфері діяльності.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Ю. В. Карпенко, к. е. н., доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу;

Н. М. Карпенко, доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

До інтерактивного навчання належать такі навчальні і розвиваючі особистість методи, які побудовані на цілеспрямованій, спеціально організованій груповій діяльності, зворотному зв'язку між усіма учасниками. Інтерактивні технології стимулюють розвиток творчих здібностей у результаті активної спільної навчальної діяльності. Спільна діяльність для студентів необхідна не тільки з метою обміну інформацією, придбання досвіду. Головна мета полягає в тому, що людина «дивиться» на іншу людину як у дзеркало, таким чином, оцінюючи правильність своїх дій. Активність викладача має соціальну значущість, від нього залежить успіх спільної справи. Це школа колективних відносин, що пробуджують у студентів різноманітний спектр переживань, пов'язаних з конкуренцією й лідерством, взаєминами з людьми, рішенням професійних і особистих проблем [1, с. 141].

Серед основних завдань, які можна вирішувати завдяки використанню інтерактивних технологій, виокремлюють такі: вирішення професійних проблем, передбачення труднощів реальних обставин, набуття фахівцем додаткових знань та професійних умінь, формування професійно важливих якостей, зменшення імовірності помилок, розвиток упевненості у власних силах. Реалізація зазначених технологій дозволяє студентам зайняти активну пізнавальну позицію і у співпраці з викладачем та однокурсниками здійснювати саморозвиток. Окрім того, активізується розвиток умінь професійної взаємодії [2, с. 245].

Гнітій Н. В., Кобищан Г. Д., Басова Ю. О. Компетентнісний підхід у формуванні сучасного фахівця-експерта	228
Гнітій Н. В., Губа Л. М., Шурдук І. В. Проблеми забезпечення якості освітніх послуг	230
Кириченко О. В., Рачинська З. П. Основні елементи реалізації проектного навчання	232
Карпенко Ю. В., Карпенко Н. М. Особливості застосування інтерактивних технологій при викладанні дисципліни «Організація екскурсійної діяльності»	234
Дробиш Л. В. Компетентнісний підхід у формуванні сучасного фахівця з туризму	236
Логвин М. М. Оцінювання результатів навчання студентів спеціальності «Туризм»: сучасні реалії	238
Хомич Г. П., Олійник Л. Б. Компетентнісний підхід у формуванні фахівців з харчових технологій	239
Медведь Л. М. Удосконалення викладання дисципліни «технологія мучних кондитерських виробів» для студентів спеціальності 181 «Харчові технології» освітня програма «Харчові технології та інженерія» ступеня бакалавра	242
Положишнікова Л. О., Положишнікова О. І. Компетентнісний підхід при вивченні дисципліни «Основи класичної кулінарії»	245
Суткович Т. Ю., Чоні І. В. Інноваційні підходи до підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників	246
Наконечна Ю. Г., Ткач Н. І., Тюрікова І. С. Використання інтерактивних технологій у формуванні фахівців з харчових технологій	249
Король Т. Г. Шляхи підвищення якості професійної підготовки майбутніх філологів	251